

UCHWAŁA NR XXVII/254/2021
RADY POWIATU KARTUSKIEGO
z dnia 29 stycznia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie kartuskim na lata 2021-2027.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 920), w związku z art. 19 pkt 1 i pkt 16 oraz art. 112 ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 i 2369) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 r., poz. 218 i 956);

Rada Powiatu Kartuskiego
na wniosek Zarządu Powiatu Kartuskiego
uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie kartuskim na lata 2021-2027, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Kartuskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

/-/Mieczysław Woźniak

UZASADNIENIE

projektu uchwały Rady Powiatu Kartuskiego w sprawie przyjęcia Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie kartuskim na lata 2021-2027.

Zgodnie z art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy, których celem jest integracja osób i rodzin grup szczególnego ryzyka. Natomiast art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy stanowi, że do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy. Przemoc jest zjawiskiem społecznym i wymaga zintegrowanych działań systemowych. Pomoc społeczna nie może być mechanicznym wypełnianiem zadań własnych i zleconych, ale powinna opierać się na realnej analizie i diagnozie problemu. Dlatego przed przystąpieniem do aktualizacji programu dokonano analizy obecnego systemu przeciwdziałania przemocy, oceniono stopień realizacji istniejącego programu oraz przeprowadzono konsultacje społeczne z udziałem przedstawicieli instytucji, służb i samorządów.

Zasadniczym celem programu jest:

- ograniczenie skali i skutków przemocy w rodzinie poprzez stworzenie szerokiej oferty wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc,
- podniesienie jakości i skuteczności świadczonej pomocy osobom doznającym przemocy,
- prowadzenie edukacji społecznej,
- promowanie pozytywnych postaw w stosunkach międzyludzkich.

Program zakłada podejmowanie interdyscyplinarnych i kompleksowych działań ukierunkowanych na osoby doświadczające przemocy jak i na osoby stosujące przemoc. Cele i zadania zostały sformułowane na poziomie ogólnym z możliwością uszczegółowienia w programach gminnych. Składnikami tego programu są: program profilaktyczno-edukacyjny „Stop przemocy” na lata 2021-2027, Powiatowy program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie „Można Inaczej” na lata 2021-2027 oraz Powiatowy program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc na lata 2021-2023. Programy te są też częścią strategii rozwiązywania problemów społecznych w powiecie kartuskim.

Opracował:

Grzegorz Mikiciuk
Dyrektor PCPR w Kartuzach

Załącznik
do uchwały nr XXVII/254/2021
Rady Powiatu Kartuskiego
z dnia 29 stycznia 2021 r.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE
W POWIECIE KARTUSKIM
na lata 2021-2027**



KARTUZY 2021

WPROWADZENIE

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych, przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Jej zasięg oraz dolegliwości zdecydowały, że podjęto działania zmierzające do skutecznego przeciwdziałania przemocy. Funkcjonujące w powiecie kartuskim różnego rodzaju zinstytucjonalizowane formy przeciwdziałania przemocy mają na celu udzielanie wsparcia psychicznego, socjalnego, prawnego. W poszukiwaniu skutecznych metod zapobiegania przemocy angażuje się wielu profesjonalistów, organizacje pozarządowe, instytucje, samorządy i policja.

Zajmowanie się przemocą wymaga wnikliwego rozumienia złożoności zjawisk występujących w życiu rodzinnym. Natomiast prowadzone zadania powinny obejmować działania uprzedzające, interwencyjne, wspierające i korekcyjno-edukacyjne.

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie kartuskim na lata 2021-2027 jest realizacją art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. poz. 218) stanowiącym, że do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Program ten obejmuje cztery cele główne i będzie realizowany przez okres siedmiu lat. Zasadniczym celem programu, do osiągnięcia którego pośrednio ma przyczynić się realizacja zadań zaplanowanych w programie, jest ograniczenie skali problemu i skutków przemocy domowej oraz efektywna współpraca instytucji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie.

Program został opracowany przez przedstawicieli kluczowych instytucji i organizacji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej, a jego cele były przedmiotem konsultacji społecznych.

Program zakłada podejmowanie kompleksowych działań skierowanych do wszystkich osób uwikłanych w przemoc domową. Stanowi wspólny strategiczny plan działań realizowany wielopłaszczyznowo, który przyczyni się do usprawnienia systemu przeciwdziałania przemocy, ograniczy skalę zjawiska przemocy oraz poprawi kondycję rodzin z powiatu kartuskiego.

DIAGNOZA

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc w rodzinie to dramat całej rodziny, który każdego dnia dzieje się w wielu domach, jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne, długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym, jako konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych rodzinach. Większość z nas wolałaby myśleć, że akty przemocy w rodzaju maltretowania żony czy znęcania się nad dziećmi zdarzają się jedynie w rodzinach chorych, zaburzonych, w rodzinach źle funkcjonujących, w rodzinach z problemem alkoholowym i zależne są od kultury, w jakiej wychowuje się osoba.

Tymczasem według danych statystycznych, przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Przemoc występuje w różnych społeczeństwach i rodzinach o różnym statusie i nie jest zatem przypisana do pewnych kręgów społecznych.

Przemoc w rodzinie jest jednym z najczęściej wyróżnianych rodzajów przemocy, budzących relatywnie najwięcej emocji. Skala zjawiska przemocy w rodzinie jest jednak dość trudna do zdiagnozowania z uwagi na złożoność form jakie przybiera, ale także przez postawę samych ofiar, które często z różnych przyczyn nie zgłaszają problemu odpowiednim służbom. Sytuacja ta w powiecie kartuskim jest zbliżona do sytuacji w województwie pomorskim. Według statystyk policyjnych w 2019 r. w Polsce zostało wypełnionych ponad 74 tys. formularzy „Niebieska Karta” a ogólna liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie przekroczyła 88 tys., niestety wśród nich znajduje się 12 161 dzieci. Ponadto, ponad 300 małoletnich zostało umieszczonych w środowisku niezagrażającym ich życiu.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie powiatu kartuskiego w związku z występowaniem przemocy ukrytej nie ujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania. Każda z instytucji zajmujących się pomocą posiada własne odrębne dane zbierane na potrzeby sprawozdawczości. Mimo tych rozproszonych

informacji jednoznacznie można stwierdzić, że wzrasta liczba osób uwikłanych w przemoc domową. Liczba interwencji domowych przeprowadzonych przez funkcjonariuszy policji dotyczących przemocy w rodzinie w latach 2017-2019 w małym stopniu różnicuje się. Wyznacznikiem tej liczby jest fakt, że osoby doświadczające przemocy w rodzinie, lub ich bliscy zgłaszają ten fakt już nie tylko na policję ale też do pozostałych instytucji, na które ustawodawca nałożył obowiązek sporządzania formularzy „Niebieska Karta”.

Tabela nr 1

Rozkład interwencji domowych ogółem przeprowadzonych przez funkcjonariuszy policji w gminach powiatu kartuskiego w latach 2017-2019

Lp.	Gmina	liczba interwencji domowych		
		Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
1	Kartuzy	341	316	415
2	Żukowo	328	241	312
3	Somonino	81	95	126
4	Stężyca	90	72	84
5	Przodkowo	54	43	45
6	Sulęczyno	50	36	53
7	Sierakowice	189	124	154
8	Chmielno	49	34	71
Razem:		1 182	961	1 260

Tabela nr 2

Rozkład interwencji domowych przeprowadzonych przez funkcjonariuszy policji dotyczących przemocy w rodzinie w poszczególnych gminach w okresie 2017-2019

Lp.	Gmina	2017	2018	2019
1	Kartuzy	49	42	37
2	Żukowo	43	43	45
3	Somonino	15	21	22
4	Stężyca	14	15	21
5	Przodkowo	7	15	7
6	Sulęczyno	5	6	9
7	Sierakowice	34	34	25
8	Chmielno	8	13	13
RAZEM:		175	189	179

Tabela nr 3**Pokrzywdzeni w wyniku przemocy domowej w latach 2017-2019**

ROK	Kobiety	Mężczyźni	Osoby małoletnie	Osoby starsze	Osoby niepełnosprawne	Inne
2017	134	10	8	10	0	0
2018	141	21	8	15	0	0
2019	147	30	18	41	0	0

Zgodnie z dominującą tendencją, największą grupę pokrzywdzonych, stanowią kobiety. Natomiast mężczyźni stanowią grupę wiekową 18-19 lat, a więc dzieci w rodzinach uwikłanych w przemoc. Porównując lata 2017-2018 do roku 2019 ilość pokrzywdzonych wzrosła.

Skalę problemu przemocy w rodzinie w powiecie kartuskim obrazuje również realizacja procedury „Niebieska Karta”. Do tej pory ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, powściągliwie opisywała obowiązki gmin, a tym samym ośrodków pomocy społecznej. Przed nowelizacją ustawy to głównie jednostki policji realizowały zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i procedurę „Niebieskich Kart”, które tak naprawdę były „życzeniowe”, szybko zakańczane.

Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych ustaw wprowadziła z dniem 1 sierpnia 2010 r. zmiany do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Te istotne zmiany doprecyzowały zadania gmin i szeroko doprecyzowały procedurę „Niebieskie Karty” i tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. W ten sposób chciała nadać sprawne funkcjonowanie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zgodnie z art. 9a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym. W skład wchodzi między innymi: przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia. Zespoły do rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach mogą tworzyć grupy robocze. Dane dotyczące spraw prowadzonych przez gminne zespoły interdyscyplinarne z terenu powiatu kartuskiego w roku 2019 obrazuje tabela nr 4.

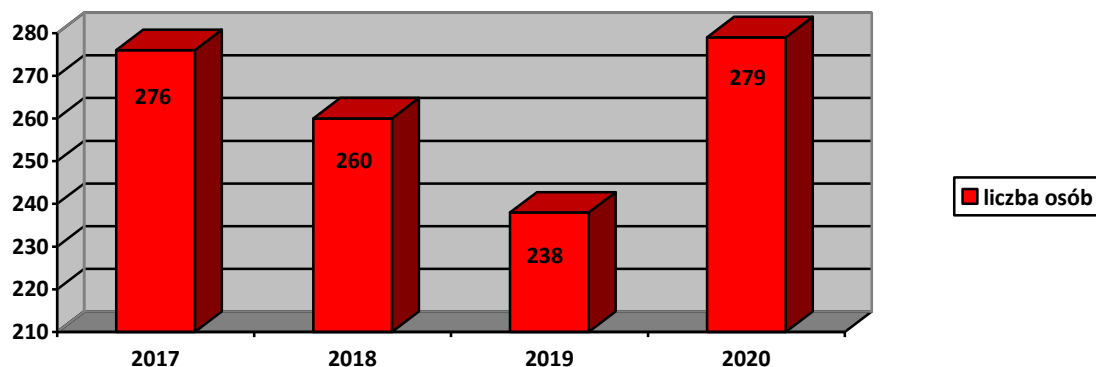
Tabela nr 4

Dane dotyczące procedury „Niebieskiej Karty” w gminach powiatu kartuskiego w roku 2019

DANE DOT. PROCEDURY NIEBIESKIEJ KARTY ZA 2019 rok		
Liczba Niebieskich Kart A		RAZEM
		307
W tym, sporządzonych przez:	pomoc społeczną	80
	policję	202
	oświatę	18
	służbę zdrowia	5
	GKRPA	2
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart C przez Grupę Roboczą		144
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart D przez Grupę Roboczą		156
Liczba sprawców przemocy, którzy osobiście stawili się na wezwanie przewodniczącego ZI		203
Liczba przypadków odebrania dziecka z rodziny przez pracownika socjalnego wykonującego obowiązki służbowe (art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie)		1
Lista zakończonych przez ZI/GR procedur „Niebieskie Karty”		231
W tym, na skutek:	Ustania przemocy w rodzinie	133
	Zrealizowania indywidualnego planu pomocy	35
	Niepotwierdzenia faktu przemocy w rodzinie	63
Liczba przekazanych przez ZI/GR zawiadomień do organów ścigania (Policji, Prokuratury) o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie		18
Liczba spotkań grup roboczych		816
Liczba grup roboczych		232

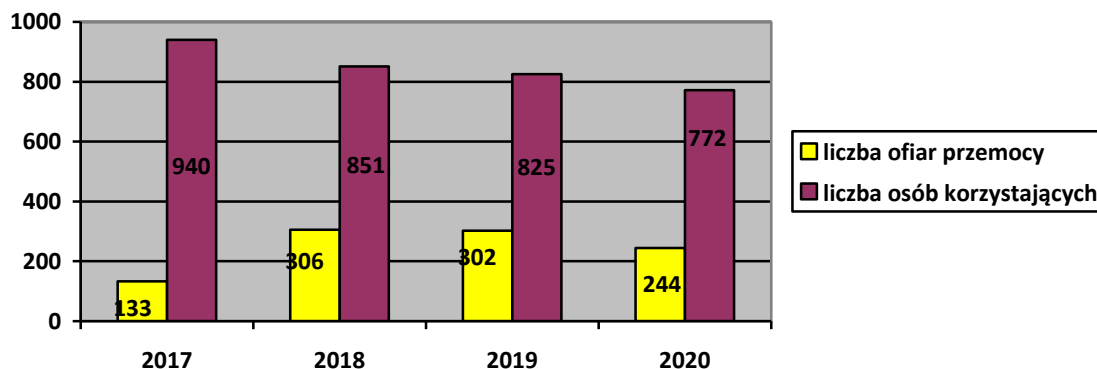
Wykres nr 1

Liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie korzystających z pomocy GOPS w latach 2017-2020



Wykres nr 2

Liczba osób objętych wsparciem przez Centrum Interwencji Kryzysowej w latach 2017-2020, w tym liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie.



Zwiększające się zjawisko przemocy w rodzinie, skłoniło też ustawodawcę do zmiany przepisów w celu ochrony ofiar przemocy w rodzinie i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Wraz z wejściem w życie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w roku 2010, pojawiły się nowe obowiązki dla gmin i ośrodków pomocy społecznej. Ustawa określiła zadania gminy, do których należą między innymi: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia. W listopadzie 2020 r. dokonano kolejnych zmian w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie dodając zapisy o zobowiązaniu osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia mieszkania, przy zastosowaniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego. To istotna zmiana, która skutkuje tym, że sprawca przemocy będzie zmuszony do opuszczenia mieszkania, a nie ofiara tej przemocy.

Jak pokazuje wykres nr 2 w porównaniu z rokiem 2017, liczba osób uwikłanych w przemoc domową korzystających ze specjalistycznej oferty CIK w Kartuzach w latach 2018-2019 znacznie wzrosła. W roku 2020 liczba ofiar przemocy wyniosła 244 osoby. Należy zaznaczyć, że spadek tej liczby osób uwikłanych w przemoc domową nie wiąże się z ustaniem przemocy. Znacznie wzrosły potrzeby wsparcia dla osób w tym dzieci, przeżywających różne kryzysy w związku z aktualną sytuacją w kraju wywołaną rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 tj. depresja, autoagresja, uzależnienia od środków chemicznych czy behawioralnych, próby samobójcze. Wychodząc naprzeciw pojawiającym się problemom uznano w tym okresie konieczność wzmocnienia i rozszerzenia oferty wsparcia dla tej grupy osób, gdyż priorytetem Centrum jest udzielenie wsparcia osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych o charakterze nagłym, zagrażające ich zdrowiu i życiu oraz zapobieganie przechodzenia

z reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Istotną kwestię w udzielaniu pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie miały nakładane obostrzenia jak i ich obluźnianie. W I połowie 2020 r. ze wsparcia specjalistów korzystało 108 osób doświadczających przemocy, a w II połowie 2020 r. z pomocy specjalistów skorzystało 136 osób. W okresie III kwartału 2020 r., kiedy wprowadzono obluźniania zaostrzeń, do tutejszego Centrum zgłosiły się 82 osoby doświadczające przemocy. Natomiast w IV kwartale 2020 r., kiedy zostały ponownie wprowadzone obostrzenia, liczba osób korzystających ze wsparcia CIK z powodu przemocy w rodzinie spadła do 58 osób.

Natomiast w roku 2020 obserwujemy spory wzrost liczby osób korzystających ze wsparcia ośrodków pomocy społecznej, co wskazuje wykres nr 1.

Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wprowadziła też możliwość odebrania przez pracownika socjalnego dziecka z rodziny w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z doświadczaniem przemocy i umieszczenia go zgodnie z procedurą określoną w ustawie – art. 12a w odpowiedniej formie pieczy zastępczej.

Tabela nr 5

Liczba przypadków odebrania dziecka z rodziny przez pracownika socjalnego wykonującego obowiązki służbowe z art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w latach 2017-2020

Lp.	Gmina	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
1	Kartuzy	0	0	0	1 (2 dzieci)
2	Żukowo	2 (3 dzieci)	1 (2 dzieci)	0	1 (2 dzieci)
3	Somonino	0	1 (1 dziecko)	0	1 (2 dzieci)
4	Stężycza	1 (1 dziecko)	0	1 (1 dziecko)	0
5	Przodkowo	0	0	0	0
6	Sulęczyno	0	0	0	0
7	Sierakowice	1 (3 dzieci)	0	0	1 (1 dziecko)
8	Chmielno	0	0	0	1 (3 dzieci)
Razem		(7 dzieci w 4 rodzinach)	(3 dzieci w 2 rodzinach)	(1 dziecko w 1 rodzinie)	(10 dzieci w 5 rodzinach)

Na tle tych danych problematyka zapewnienia bezpieczeństwa dziecku w sytuacjach interwencyjnych poprzez umieszczenie w pieczy zastępczej ma tendencję malejącą w okresie od 2017 r. do 2019 r. W roku 2020 zaobserwowano wzrost liczby sytuacji interwencyjnych, gdzie była konieczność zabezpieczenia dzieci. To jest niepokojący objaw, który zmusza Powiat do podjęcia zdecydowanych działań w zakresie zwiększenia liczby miejsc interwencyjnych w zakresie pieczy zastępczej.

W roku 2020 uregulowaniu uległa problematyka w kwestii zapewnienia schronienia dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Ośrodki pomocy społecznej podejmują szerokie

interdyscyplinarne działania zmierzające do udzielenia wsparcia tej grupie osób celem utrzymania ich w środowisku lokalnym oczywiście adekwatnego wsparcia biorąc pod uwagę ich indywidualne potrzeby. Ponadto od czerwca 2020 r. Powiat posiada podpisane porozumienie z Caritas Archidiecezji Gdańskiej w zakresie udostępnienia według występujących potrzeb miejsc w Domu Samotnej Matki w Matemblewie, dla mieszkańców powiatu kartuskiego.

Tabela nr 6

Liczba matek z małoletnimi dziećmi, kobiet w ciąży, ojców z małoletnimi dziećmi umieszczonych w Domach Samotnych Matek, Mieszkaniach Chronionych Treningowych w latach 2017-2019

ROK	Matki z małoletnimi dziećmi		Kobiety w ciąży	Mężczyźni z małoletnimi dziećmi	
	Ilość Matek	Ilość dzieci		Ilość ojców	Ilość dzieci
2017	1	1	--	--	--
2018	3	5	1	--	--
2019	4	8	1	--	--
2020	1	3	--	--	--

W działaniach gmin powiatu kartuskiego, które obrazuje powyższa tabela nie zauważa się aby umieszczanie matek z małoletnimi dziećmi, kobiet w ciąży, ojców z małoletnimi dziećmi było poważnym wyzwaniem.

Niemniej zgodnie z art. 47 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach utworzyło z dniem 01.07.2020 r. schronienie przy Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach, które zapewnia doraźne całodobowe schronienie dla kobiet i kobiet z dziećmi znajdujących się w sytuacjach kryzysowych o charakterze interwencyjnym, krótkotrwałym w sytuacjach uzasadnionych schronienia do 3 miesięcy, w tym w szczególności w sytuacjach o charakterze nagłym, zagrażającym ich bezpieczeństwu, zdrowiu i życiu. Umieszczenie odbywa się na wniosek osoby lub instytucji. Celem funkcjonowania schronienia jest:

- 1) udzielenie krótkotrwałego schronienia od 1 do 2 dni w uzasadnionych przypadkach do 3 miesięcy,
- 2) zapobieganie przechodzenia reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej,
- 3) usamodzielnienie mieszkańców, readaptacja i powrót do środowiska.

ZAŁOŻENIA I WARTOŚCI PROGRAMU

Pracom zespołu opracowującego program towarzyszyło myślenie o podstawowych zasadach dotyczących systemowości, interdyscyplinarności, kompleksowości i efektywności. Program ten dąży do rozwoju spójnego i wielopoziomowego systemu przeciwdziałania przemocy opartego o wyspecjalizowane zasoby ludzkie i instytucjonalne, pomiędzy którymi istnieje relacja współpracy. Program ten jest podstawą podejmowania wszelkich działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i źródłem ich finansowania. Elementami takiego systemu na poziomie powiatu są pracownicy wszystkich instytucji z danego terenu, zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej, włączeni w proces niesienia pomocy osobom i ich rodzinom uwikłanym w przemoc. Zgodnie z założeniem każdy specjalista powinien przede wszystkim umieć zidentyfikować przemoc, mieć wiedzę i umiejętności związane z podejmowaniem interwencji, znać kompetencje i zasady współpracy ze wszystkimi instytucjami, służbami, które uczestniczą w procesie pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową, wykazywać gotowość włączenia się do takiej współpracy. Pomiędzy specjalistami i instytucjami istnieje współdziałanie i kooperacja. We współpracy wypracowana jest i realizowana strategia pomocy rodzinie dotkniętej przemocą. System pomocy rodzinom dotkniętym przemocą opiera się w głównej mierze o diagnozę problemu uwzględniającą skalę zjawiska, ofertę placówek i instytucji w zakresie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, postawy, kompetencje i doświadczenia w zakresie pomocy osobom krzywdzonym, możliwości i bariery podejmowania działań pomocowych.

Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów o różnych zawodach, będących przedstawicielami różnych instytucji. Kluczowe znaczenie ma praca zespołowa, koordynacja działań i współpraca. Interwencja wobec problemu przemocy w rodzinie nie może opierać się na działaniu jednej instytucji – żaden pojedynczy specjalista ani instytucja nie jest w stanie zabezpieczyć wszystkich podstawowych potrzeb rodziny uwikłanej w przemoc.

Właśnie z uwagi na taki rozmiar szkód i kosztów wywołanych zjawiskiem przemocy w rodzinie oraz wielorakość problemów, z jakimi borykają się osoby doświadczające przemocy w rodzinie, oczywistym wydaje się fakt, że dla udzielenia im wszelkiej pomocy konieczne jest zapewnienie interdyscyplinarnego wsparcia ze strony służb i instytucji. Najefektywniejszą formą świadczenia pomocy osobom uwikłanym w przemoc jest współdziałanie specjalistów.

Współpraca ta sprzyja postawieniu trafnej diagnozy sytuacji rodzinnej oraz zaplanowaniu odpowiednich działań i oddziaływań, których celem jest zatrzymanie przemocy i zapobieganie jej występowaniu.

Przemoc jest wszechobecnym zjawiskiem, które w świecie występuje od zawsze. Najczęściej przemoc utożsamiana jest z użyciem siły fizycznej. W przemocy domowej najbardziej istotna jest demonstracja i wykorzystanie siły lub władzy w taki sposób, który jest bardzo krzywdzący dla pozostałych członków rodziny. Przemoc domowa jest ujęta w programie jako zjawisko złożone, wieloaspektowe, rozpatrywane w kilku perspektywach: prawnej, psychologicznej, moralnej i społecznej. Z punktu widzenia prawa przemoc w rodzinie to przestępstwo, którego odmiany określone są w różnych kodeksach i są odpowiednio karane. Art. 207 kodeksu karnego, który dotyczy znęcania fizycznego i psychicznego nad osobą najbliższą, przewiduje karę pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

Z perspektywy moralnej przemoc to krzywdzenie słabszego i jest złem moralnym. Sprawca powinien podlegać sankcjom własnego sumienia. Ocena moralna przemocy powinna powstrzymać sprawców i motywować świadków do pomagania. Natomiast psychologiczne spojrzenie na przemoc w rodzinie zwraca uwagę na cierpienie i bezradność osoby krzywdzonej. Społeczne spojrzenie na przemoc w rodzinie uwidaczniają czynniki zawarte w obyczajach, postawach, które mogą sprzyjać przemocy lub ją usprawiedliwiać.

Oczekiwane efekty to:

- zmiana postaw mieszkańców powiatu kartuskiego wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
- powszechne i permanentne działania na rzecz profilaktyki przemocy w rodzinie,
- spadek liczby rodzin, w których interwencje policji i innych służb zajmujących się przemocą w rodzinie podejmowane są wielokrotnie,
- dostosowana do potrzeb profesjonalna kadra osób wspierających osoby uwikłane w przemoc,
- wysoka jakość usług społecznych skierowanych do osób dotkniętych przemocą.

GŁÓWNE CELE PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W POWIECIE KARTUSKIM NA LATA 2021 - 2027

Lista celów głównych :

Cel główny 1

Stworzenie szerokiej oferty pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc.

Cel główny 2

Podniesienie jakości i skuteczności świadczonej pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Cel główny 3

Utworzenie ponadresortowego systemu informacji o skali problemu, możliwościach pomocy, rodzajach działania.

Cel główny 4

Prowadzenie edukacji społecznej i promowanie pozytywnych postaw w stosunkach międzyludzkich.

Cel główny 1

Stworzenie szerokiej oferty pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc.

<i>Cele szczegółowe</i>	
1	<i>Opracowywanie i realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc oraz programu psychologiczno-psychologicznego dla osób stosujących przemoc.</i>
2	<i>Zwiększenie profesjonalizmu zespołów interdyscyplinarnych oraz grup roboczych w gminach.</i>
3	<i>Prowadzenie w powiecie kartuskim schronienia dla ofiar przemocy.</i>
4	<i>Tworzenie na terenie powiatu kartuskiego mieszkań chronionych dla ofiar przemocy.</i>
5	<i>Zorganizowanie systemu terapii krótkoterminowej dla osób dotkniętych przemocą.</i>
6	<i>Prowadzenie edukacji publicznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</i>
7	<i>Organizowanie grup wsparcia i grup terapeutycznych dla osób doświadczających przemocy.</i>
8	<i>Efektywna współpraca instytucji na rzecz zapobiegania i zwalczania zjawiska przemocy w rodzinie.</i>

Wskaźniki do osiągnięcia celu:

Lp.	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość do 2027 roku	Źródło
1.	Liczba sprawców przemocy objętych programem	34	Wzrost o 300%	PCPR Kartuzy
2.	Liczba szkoleń dla członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych oraz grup roboczych	5	Wzrost o 200%	PCPR Kartuzy
3.	Liczba zatrudnionych specjalistów do prowadzenia terapii	1	3	PCPR Kartuzy
4.	Liczba przeprowadzonych spotkań informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców powiatu	6	wzrost o 400%	PCPR Kartuzy
5.	Ilość wypracowanych wspólnych procedur realizacji ustawy	1	3	PCPR Kartuzy

Cel główny 2

Podniesienie jakości i skuteczności świadczonej pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.

<i>Cele szczegółowe</i>	
1	<i>Opracowanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych i edukacyjnych.</i>
2	<i>Promowanie i realizacja projektów zapobiegających i niwelujących skutki przemocy.</i>
3	<i>Organizowanie szkoleń, konferencji, seminariów dla grup zawodowych zajmujących się problemami przemocy.</i>
4	<i>Prowadzenie spotkań superwizyjnych dla osób zajmujących się pomocą ofiarom przemocy domowej.</i>
5	<i>Promowanie dobrych praktyk, wzorów i modeli pomocy osobom uwikłanym w przemoc domową.</i>

Wskaźniki do osiągnięcia celu:

Lp.	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość do 2027 roku	Źródło
1.	Liczba wydanych materiałów informacyjnych	5	Wzrost o 200%	PCPR Kartuzy
2.	Liczba zrealizowanych nowatorskich projektów profilaktycznych	2	Wzrost o 200%	PCPR Kartuzy
3.	Liczba przeprowadzonych szkoleń, konferencji i seminariów dla kadry	4	Wzrost o 300%	PCPR Kartuzy
4.	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych	12	wzrost o 300%	PCPR Kartuzy
5.	Liczba spotkań promujących dobre praktyki i modelowe spotkania w zakresie przemocy	1	wzrost o 400 %	PCPR Kartuzy

Cel główny 3

Utworzenie ponadresortowego systemu informacji o skali problemu, możliwościach pomocy, rodzajach działania.

<i>Cele szczegółowe</i>	
<i>1</i>	<i>Diagnozowanie problemu w powiecie kartuskim.</i>
<i>2</i>	<i>Utworzenie banku informacji o możliwościach pomocowych dla osób uwikłanych w przemoc, podejmowanie działań.</i>
<i>3</i>	<i>Wydawanie lokalnego informatora o możliwościach wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc i będących w kryzysie.</i>

Wskaźniki do osiągnięcia celu:

Lp.	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość do 2027 roku	Źródło
1.	Liczba przeprowadzonych badań	0	5	PCPR Kartuzy
2.	Liczba odwiedzających bank informacji o możliwościach pomocy	0	200	PCPR Kartuzy
3.	Liczba wydanych informatorów	2	Wzrost o 200%	PCPR Kartuzy

Cel główny 4

Prowadzenie edukacji społecznej i promowanie pozytywnych postaw w stosunkach międzyludzkich.

<i>Cele szczegółowe</i>	
<i>1</i>	<i>Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, agresji wśród młodzieży, uzależnień.</i>
<i>2</i>	<i>Promowanie atrakcyjnych i nowatorskich form spędzania czasu wolnego służących umacnianiu więzi rodzinnych.</i>
<i>3</i>	<i>Prowadzenie edukacji przedmałżeńskiej.</i>
<i>4</i>	<i>Upowszechnienie roli poradnictwa rodzinnego i jego rozwój w powiecie kartuskim.</i>
<i>5</i>	<i>Upowszechnianie edukacyjnych programów profilaktyki szkolnej.</i>

Wskaźniki do osiągnięcia celu:

Lp.	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość do 2027 roku	Źródło
1.	Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych dotyczących przemocy	0	7	PCPR Kartuzy
2.	Ilość zrealizowanych projektów służących promowaniu życia rodzinnego	2	9	PCPR Kartuzy
3.	Liczba zatrudnionych specjalistów do poradnictwa rodzinnego	3	5	PCPR Kartuzy
4.	Ilość zgłoszonych do realizacji programów profilaktycznych	1	5	PCPR Kartuzy

HARMONOGRAM REALIZACJI CELÓW PROGRAMU

Wyszczególnienie		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Cel 1	<i>Stworzenie szerokiej oferty pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc.</i>	X	X	X	X	X	X	X
Cel 2	<i>Podniesienie jakości i skuteczności świadczonej pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.</i>	X	X	X	X	X	X	X
Cel 3	<i>Utworzenie ponadresortowego systemu informacji o skali problemu, możliwościach pomocy, rodzajach działania.</i>	X	X	X	X	X	X	X
Cel 4	<i>Prowadzenie edukacji społecznej i promowanie pozytywnych postaw w stosunkach międzyludzkich.</i>	X	X	X	X	X	X	X

Realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach. Założenia programowe w skutecznym osiągnięciu założonych celów i rezultatów przewidują współpracę z wieloma instytucjami i organizacjami tj. :

1. *gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu kartuskiego,*
2. *Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach,*
3. *samorządy gminne i samorząd powiatu,*
4. *Prokuratura Rejonowa w Kartuzach,*
5. *Sąd Rejonowy w Kartuzach Wydział Rodzinny,*
6. *Sąd Rejonowy w Kartuzach Wydział Karny,*
7. *koordynatorzy gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z terenu powiatu kartuskiego,*
8. *Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kartuzach,*
9. *zakłady opieki zdrowotnej z terenu powiatu kartuskiego,*
10. *Policja,*
11. *gminne zespoły interdyscyplinarne z terenu powiatu kartuskiego ,*
12. *lokalne media,*
13. *parafie kościelne z terenu powiatu kartuskiego,*
14. *szkoły z terenu powiatu kartuskiego,*

Źródła finansowania

Zakres realizacji zadań ujętych w programie zależy będzie od wielkości środków finansowych samorządów, instytucji jak i poszczególnych organizacji pozarządowych. Część zadań zapisana w programie możliwa będzie do realizacji ze środków budżetu wojewody. Realizatorzy programu zakładają również możliwość ubiegania się o środki z budżetu Państwa będących w dyspozycji Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Monitoring

Zadania określone do wykonania w programie wymagają stałego monitoringu. Pozwoli on na kontrolowanie stanu realizowanych celów, ocenę osiągniętych wskaźników i ewentualną korektę przyjętych zadań. Monitoring pozwoli na dokonanie oceny czy efekt końcowy jest zgodny z obranymi celami w programie. W realizację działań w programie zaangażowanych będzie wiele różnych instytucji i dlatego konieczna będzie koordynacja tych działań ze strony Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach. Ocena realizacji programu w postaci raportu będzie przedstawiana Radzie Powiatu Kartuskiego corocznie przy rocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach.

Sesja XXVII

Raport z głosowania – projekt uchwały nr 9 w sprawie przyjęcia Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie kartuskim na lata 2021-2027

Lp.	Nazwisko i imię	za	przeciw	wstrzymujący	uwagi
1.	Borzestowska Ewa	x			
2.	Bystron Andrzej	x			
3.	Czerwiński Leon	x			
4.	Dudek Stanisław	x			
5.	Fikus Piotr	x			
6.	Formela Iwona	x			
7.	Gross Bartłomiej	x			
8.	Grucza Ewa	x			
9.	Grzegorzewski Jerzy	x			
10.	Kowalewski Paweł	x			
11.	Kwizdiński Edmund	x			
12.	Kwiecień Janina	x			
13.	Lehman Mirosława	x			
14.	Leyk Andrzej				
15.	Łapa Bogdan	x			
16.	Miąskowski Jacek	x			
17.	Peek Ryszard	x			
18.	Potrac Andrzej	x			
19.	Pryczkowski Eugeniusz	x			
20.	Ropel Jerzy	x			
21.	Smentoch Stanisław	x			
22.	Szutenberg Mirosław	x			
23.	Woźniak Mieczysław	x			
24.	Zengerski Piotr	x			
25.	Żeromski Mirosław	x			